

Szczegółowe kryteria i wymagania na poszczególne

oceny z religii

w 3 klasie gimnazjum

opracowane na podstawie materiałów katechetycznych

„Chodźmy razem” z serii „Odsłonić twarz Chrystusa”

podręcznik nr AZ-33-01/10-KR-4/13 do nauczania religii rzymskokatolickiej

zgodny z programem nauczania nr AZ-3-01/10

Rozdział I

Jako w niebie, tak i na ziemi - Świat, który powierzył mi Bóg

Ocena	Ocena	Ocena	Ocena
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
- nazywa uczucia bohaterki tekstu literackiego;	- wymienia niektóre powody odrzucania Boga przez ludzi;	- interpretuje papieską wypowiedź o odpowiedzialności;	- rozważa, czy Bóg powierza człowiekowi zadania, których nie jest w stanie wykonać;
- w tekście psalmu wskazuje cytaty ilustrujące stan psychiczny człowieka;	- wyjaśnia pojęcie obojętności religijnej;	- zauważa związki między światem dorosłych a światem młodzieży;	- podaje przykłady typów doświadczenia religijnego;
- wymienia trzy typy doświadczenia religijnego;	- rozumie chrześcijańskie pojęcie teraźniejszości i przyszłości jako czasu należącego do Boga;	- podaje przykład postaci historycznej lub literackiej, która pod wpływem jakiegoś przeżycia nawróciła się;	- aktualizuje wiedzę religijną, wskazując współczesne przykłady brania odpowiedzialności za lokalne problemy;
- opowiada własnymi słowami przypowieść Kierkegaarda (przytoczoną w tekście J. Ratzingera);	- podejmuje próbę interpretacji opowiadania w kontekście głoszenia wiary;	- omawia trzy typy doświadczenia religijnego;	- analizuje relacje między biznesem, polityką a etyką.
- streszcza, co spotkało św. Pawła na Areopagu;	- dostrzega podobieństwo omawianych podczas lekcji postaci w reprezentowanej przez nich postawie.	- dokonuje porównania opowieści o błaznie i św. Pawle;	
- omawia rolę Stańczyka na dworze królów polskich;		- formułuje i omawia zasady angażowania się chrześcijan w życie społeczne.	
- podaje przykłady współczesnych zagrożeń;			
- wskazuje na podstawowe zadania państwa i Kościoła.			

Rozdział II

Bądź wola Twoja – Żyję, aby kochać

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie niejednoznaczność pojęcia miłości; - podaje różne formy miłości; - wskazuje na ideał chrześcijańskiej miłości- <i>agape</i> i jej źródło – Boga; - rozumie miłość jako odpowiedź na Boży dar; - wskazuje odpowiedzialność jako fundament miłości; - zna przykazanie miłości bliźniego; - podaje życiowe przykłady braku miłości własnej; - podaje przykłady (współczesne) naruszania godności życia człowieka; - rozumie pojęcia: aborcja, eutanazja; - zna i rozumie pojęcia: <i>cywilizacja miłości</i> i <i>cywilizacja śmierci</i>; - opowiada o małżeństwie Quattrocchich; - wymienia cele 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady życiowe i literackie różnych form miłości; - rozróżnia cztery wymiary miłości (przywiązanie, przyjaźń, <i>eros</i>, <i>agape</i>); - interpretuje fragmenty Nowego Testamentu; - rozumie rozróżnienie między dojrzałą miłością siebie i egoizmem; - zna naukę Kościoła dotyczącą życia ludzkiego; - opowiada o świętości Joanny Beretty Molli; - podaje przejawy cywilizacji miłości i cywilizacji śmierci; - łączy cytaty z Biblii z wydarzeniami z życia błogosławionych – małżeństwa Quattrocchich; - uogólnia postawę św. Maksymiliana Kolbego; - rozumie pozorność zwycięstwa wynikającego z władzy czy siły. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcie <i>caritas</i>; - charakteryzuje organizację <i>Caritas</i>; - rozważa godność miłości między mężczyzną a kobietą; - podaje pełną interpretację przykazania miłości bliźniego; - podaje przykłady (historyczne) naruszania godności życia człowieka; - zapoznaje się z inicjatywą duchowej adopcji dziecka poczętego; - podaje szczegółowe informacje na temat cywilizacji miłości; - wyjaśnia metaforę „parami do nieba”; - rozważa relacje między miłością lub jej brakiem i poczuciem szczęścia; - wie, na czym polega naśladowanie Jezusa Chrystusa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie sens teoretycznych podziałów miłości; - analizuje teksty literackie z wykorzystaniem poznanych wiadomości; - wyjaśnia różnicę między dojrzałą miłością własną a egoizmem; - gromadzi argumenty dotyczące współczesnej sytuacji etycznej; - łączy tematykę godności życia ludzkiego z encykliką <i>Evangelium vitae</i>; - zabiera głos w dyskusji na temat cywilizacji miłości i cywilizacji życia; - wyjaśnia znaczenie rodziny w cywilizacji miłości (nauczanie Jana Pawła II w „Liście do rodzin”); - przewartościowuje pojęcie zwycięstwa i klęski w kontekście wiary.

małżeństwa według
nauczania Kościoła;

- wskazuje miłość jako
podstawowe powołanie
każdego chrześcijanina;

- wylicza różne formy
realizacji powołania do
miłości (małżeństwo,
służba innym w życiu
zakonnym, kapłańskim,
samotnym);

- charakteryzuje św.
Maksymiliana Kolbego.

Rozdział III

Ale nas zbaw ode złego – Jesteśmy świątynią Ducha Świętego

Ocena	Ocena	Ocena	Ocena
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje człowieka dojrzałego; - wie, że sakrament bierzmowania wyciska niezatarte znamię duchowe; - pisze prośbę o udzieleniu mu sakramentu bierzmowania; - wymienia dary Ducha Świętego i wyjaśnia je; - prezentuje sylwetkę Hanny Chrzanowskiej, - rozumie pojęcie charyzmatu; - wskazuje miłość jako miarę charyzmatów; - rozumie pojęcie laikatu; - wskazuje codzienny styl życia i dokonywane wybory jako najważniejszą formę apostołowania; - opowiada o bł. o. Janie Bezymie; - wymienia uczynki miłosierdzia co do duszy i co do ciała. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia obrzędy bierzmowania; - wyjaśnia symboliczne znaczenie namaszczenia i nałożenia ręki; - opowiada o słudze Bożym Franciszku Blachnickim; - wyjaśnia określenie „owocne życie” w świetle Pisma Świętego; - podaje przykłady charyzmatów wymienionych w Biblii i innych; - odróżnia pojęcie charyzmatu od talentu, umiejętności; - podaje przykłady różnych inicjatyw działalności świeckich w Kościele; - wskazuje źródło siły ojca Bezymia (i każdego chrześcijanina). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia wybór imienia na bierzmowanie; - wyjaśnia związek wiary z sakramentem bierzmowania; - charakteryzuje Ruch Światło-Życie; - rozróżnia owocność życia dla siebie od owoców życia dla innych; - wyjaśnia pojęcie charyzmatu; - prezentuje współczesnego charyzmatyka; - prezentuje informacje na temat wybranego katolickiego ruchu młodzieżowego; - wskazuje konkretne działanie jako apostołstwo. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabiera głos w dyskusji na temat: „Po co bierzmowanie?”; - redaguje poradnik „Sztuka owocnego życia”; - tłumaczy różnicę między charyzmatem a talentem; - zabiera głos w dyskusji na temat relacji charyzmatów i świętości; - rozważa problem wartości apostołstwa świeckich i osób konsekrowanych; - zabiera głos w dyskusji na temat motywów poświęcenia ze strony niewierzących.

Rozdział IV

Ojciec nasz, któryś jest w niebie – Dzieci jednego Boga

Ocena	Ocena	Ocena	Ocena
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wycisza kilka nazw religii i poprawnie je zapisuje; - wyjaśnia sformułowanie „dzieci jednego Boga”; - rozumie określenia „lud wybrany” oraz „starsi bracia w wierze”; - wyjaśnia, na czym polega antysemityzm, i wie, że jest on grzechem; - zna pojęcia: monoteizm, religia abrahamiczna, Allah, Koran; - wie, kim był Mahomet; - rozumie pojęcie „apokryf”; - nazywa tradycję, w której urodził się Jezus; - podaje przykłady znaków; - wie, na czym polega obrzezanie i rozumie jego religijną istotę; - zna <i>Credo</i>; - rozumie słowa: <i>credo</i>, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie przyczynę wielości religii; - potrafi opisać stosunek Kościoła katolickiego do innych religii; - podaje po 3 podobieństwa i różnice między judaizmem a chrześcijaństwem; - podaje przynajmniej trzy cechy islamu; - wyjaśnia pojęcie: fanatyzm religijny; - krótko opisuje kulturę starożytnych żydów; - wyjaśnia zwyczaj nadawania imienia; - omawia historię formowania się <i>Credo</i> (bez szczegółów); - wyjaśnia znaczenie <i>Credo</i> dla chrześcijanina; - rozumie i wyjaśnia znaczenie soborów powszechnych; - rozumie istotę tradycji kościelnej i Tradycji w Kościele; - podaje przykłady polskiego dziedzictwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje, że religia jest wyrazem pragnienia prawdy i Boga; - podaje poznaną na lekcji definicję religii i rozumie, czym jest w religii kult, struktura organizacyjna, doktryna i moralność; - wymienia religie o największej liczbie wyznawców; - wymienia najważniejsze różnice między buddyzmem a chrześcijaństwem; - podaje, jaki jest związek Jezusa z judaizmem (konkretne fakty); - opisuje wybrany zwyczaj żydowski; - porównuje chrześcijaństwo z islamem; - rozróżnia wyznawców islamu i ekstremistów islamskich; - rozumie znaczenie tragicznej śmierci biskupa P. Clavierie i jego muzułmańskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objaśnia znaczenie zasady wolności sumienia i wyznania; - wyjaśnia relację między chrześcijaństwem a judaizmem; - podaje przykłady postaw antysemickich, np. <i>holokaust</i>, i przeciwnych; - wyjaśnia stosunek Kościoła katolickiego do islamu; - charakteryzuje wybrany filar islamu; - podaje przykłady znaków trwałych i nietrwałych, zewnętrznych i duchowych; - przeprowadza analogię między obrzezaniem a chrztem; - omawia bardzo ogólnie na czym polega herezja manichejska i jej związek ze współczesnymi produktami kultury; - rozważa kondycję współczesnego chrześcijaństwa w kontekście sporów

sobór, herezja;	religijnego;	kierowcy;	o wiarę dawniej i dzisiaj;
- opowiada o drodze wiary Blaise'a Pascala i św. Teresy Benedykty od Krzyża (Edyty Stein);	- rozumie związek między poznaniem naukowym a poznaniem poprzez wiarę,	- definiuje pojęcie „apokryf”;	- wyjaśnia istotę tradycji kościelnej i Tradycji w Kościele;
- wyjaśnia określenie „dziedzictwo”;	- ukazuje trudności w wierze oraz sposoby ich przewycięzania.	- zna nazwę języka, którym mówił Jezus;	- zabiera głos w dyskusji na temat wartości we współczesnej kulturze;
- rozumie określenie „mała ojczyzna”;		- wyjaśnia etymologię imienia „Jezus”;	- wyjaśnia związek między poznaniem naukowym a poznaniem poprzez wiarę;
- rozważa powody niewiary w Boga,		- wyjaśnia słowa: <i>credo</i> , sobór, herezja;	- rozważa problem utraty wiary.
- wskazuje istotę wiary chrześcijańskiej.		- wymienia „Tryptyk rzymski” jako poemat Jana Pawła II i interpretuje fragment o wędrowce Abrahama;	
		- wskazuje dwa sposoby przekazywania tradycji apostoelskiej;	
		- prezentuje sylwetkę kardynała Stefana Wyszyńskiego;	
		- tłumaczy określenie „mała ojczyzna”;	
		- analizuje wiarę chrześcijanina w odniesieniu do jego życia (wiara mocna, letnia, utrata wiary).	

Rozdział V
„Nie wódź nas na pokuszenie – Mocni w wierze”

Ocena	Ocena	Ocena	Ocena
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiada historię Jonasza; - zna prawdę wiary o istnieniu aniołów i szatana; - rozumie pojęcie szatana jako bytu osobowego; - opowiada o kuszeniu Jezusa na pustyni; - opowiada o powołaniu Apostołów Mateusza i Andrzeja, - rozumie rolę proroków biblijnych; - wie, na czym polega i na czym nie polega grzech przeciw Duchowi Świętemu; - interpretuje przypowieść o Dobrym Pasterzu; - podaje przykłady cudów ze Starego i Nowego Testamentu; - zna nowotestamentowe wydarzenie uzdrowienia Bartymeusza; - przywołuje kontekst sytuacyjny powstania <i>Modlitwy Pańskiej</i>. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje i uogólnia postawę Jonasza; - wie, co oznacza w dokładnym tłumaczeniu: „nie wódź nas na pokuszenie”; - opowiada o powołaniu proroka Izajasza i Jeremiasza; - wyjaśnia znaczenie pokory i pychy w relacji Bóg – człowiek; - podaje znaczenie cudu dla judaizmu i chrześcijaństwa; - rozumie sens modlitwy <i>Ojcze nasz</i> (całościowa interpretacja i wyjaśnienie poszczególnych sekwencji). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia relację Jonasza z Bogiem; - rozumie aktualność Pisma Świętego, podając przykłady współczesnych pokus; - interpretuje kuszenie Jezusa na pustyni; - podaje przykłady współczesne powołania Bożego; - wyjaśnia znaczenie proroków w Biblii; - odnajduje w psalmach cytaty według zadanych kryteriów; - interpretuje postawę nowotestamentowego Bartymeusza; - rozumie istotę <i>Modlitwy Pańskiej</i> jako streszczenia Ewangelii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia postawy buntu w świetle wiary; - interpretuje rozmowę Boga z Kainem z księgi Rodzaju o odpowiedzialności człowieka za grzech; - interpretuje teksty Pisma Świętego w odniesieniu do konkretnych sytuacji życiowych; - wyjaśnia istotę chrześcijańskiej nadziei; - podaje różne znaczenia słowa „cud” i wskazuje na rozumienie biblijne;

Rozdział VI

Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj – Wierzę w Kościół

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> - wie, że Kościół jest wspólnotą widzialną wyposażoną w niewidzialne dobra; - wskazuje na przejawy świętości i grzeszności Kościoła; - rozumie funkcję i zadania biskupów i papieża; - podaje podstawowe informacje o swojej parafii, diecezji i papieżu; - podaje podstawowe informacje z biografii Jana Pawła II; - wymienia przymioty Kościoła z <i>Credo</i>; - wymienia zagrożenia jedności Kościoła; - wskazuje Chrystusa jako źródło jedności Kościoła; - omawia znaczenie Apostołów w życiu Kościoła; - wymienia przyczyny rozłamów w Kościele; - wymienia inne niż katolicki Kościoły 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na rolę Ducha Świętego w formowaniu się Kościoła i wymienia etapy formowania się Kościoła; - podaje przykłady biblijnych obrazów Kościoła; - zna pojęcia: proboszcz, wikariusz, diakon, parafia, dekanat, diecezja, biskup diecezjalny, biskup pomocniczy, kolegium biskupów, episkopat, kuria biskupia, Kuria rzymska, Stolica Apostolska, nuncjusz, kolegium kardynalskie, sukcesja apostolska; - wymienia trzy dokonania Jana Pawła II i uzasadnia ich wagę; - rozumie, na czym polega świętość Kościoła; - rozumie, na czym polega powszechność Kościoła; - rozumie, na czym polega apostołstwo Kościoła; - wiąże skutki 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia Boże pochodzenie Kościoła; - wskazuje Dzieje Apostolskie jako księgę biblijną mówiącą o młodym Kościele; - wyjaśnia znaczenie hierarchii w Kościele; - wymienia metropolitę swojej archidiecezji; - charakteryzuje przesłanie Jana Pawła II; - zna przydomki nadawane Janowi Pawłowi II; - omawia przymioty Kościoła; - wyjaśnia sens określenia Kościoła jako „ikony Trójjedynego Boga”; - wymienia znaki świętości Kościoła; - opisuje historię rozłamów Kościoła z uwzględnieniem chronologii i tła historycznego; - wymienia inne niż katolicki Kościoły chrześcijańskie i podaje 	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadza wywiad ze starszą osobą na temat Kościoła; - analizuje wykres graficzny: odzwierciedlenie struktury Kościoła, powołując się zdobyte wiadomości, - uzasadnia przydomek Jana Pawła II, powołując się na jego konkretne dokonania; - wyjaśnia, na czym polega jedność Kościoła; - wyjaśnia kategorię świętości Kościoła, wspólnoty, człowieka; - rozumie, na czym polega powszechność Kościoła; - wyjaśnia, na czym polega apostołskość Kościoła; - komentuje zagrożenia jedności Kościoła; - wyjaśnia stanowisko Kościoła katolickiego wobec braci odłączonych; - szczegółowo

chrześcijańskie;	bierzmowania z cechami Kościoła;	czas ich powstania (wiek);	charakteryzuje wybrany Kościół chrześcijański;
- rozumie określenie „bracia odłączeni”;	- podaje przykłady rozłamów w Kościele i ich konsekwencji;	- rozważa różnicę między jednością a ujednoczeniem;	- podejmuje dyskusję na temat wzbogacającego aspektu różnic między ludźmi;
- wie o Tygodniu Modlitw o Jedność Chrześcijan;	- zna stanowiska Kościoła katolickiego wobec braci odłączonych;	- wymienia cechy niezbędne w dialogu między ludźmi i wspólnotami;	- ocenia skuteczność i adekwatność wybranych metod ewangelizacyjnych;
- wskazuje na chrzest jako na podstawę jedności chrześcijan;	- rozumie zasady dialogu i ich związek z ekumenizmem;	- wymienia wspólne elementy wiary chrześcijan;	- rozważa, czy Polska jest krajem misyjnym.
- opisuje, powołując się na Pismo Święte, z czego wynika zadanie misyjne Kościoła;	- przedstawia etapy działalności misyjnej.	- wymienia cechy różnych Kościołów, które mogą ubogacić chrześcijaństwo;	
- wymienia metody działalności misyjnej;			
- podaje przykłady krajów misyjnych.		- charakteryzuje akcję adopcji na odległość.	

Rozdział VII
I odpuść nam nasze winy, jako i my... – Z historii Kościoła

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje epokę oświecenia; - rozumie pojęcia: racjonalizm, deizm, ateizm, empiryzm; - rozumie pojęcia: sekularyzacja, laicyzacja; - wymienia zgromadzenia zakonne, świętych oraz formy kultu, które miały znaczenie dla odrodzenia Kościoła w XIX w.; - omawia pojęcie nieomyślności w Kościele; - omawia cztery sposoby poznawania świata; - rozumie pojęcie „nauka i badań naukowych; społeczna Kościoła”; - definiuje pojęcie „grzech społeczny”; - wymienia kryteria oceny moralności czynu, - wie o działalności Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”; - wskazuje żywotne do dziś przejawy religijności XVIII-wiecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie, że rolę rozumu, wolności i łaski Bożej w akcie wiary; - charakteryzuje postać św. Jana de la Salle; - omawia skutki rewolucji francuskiej dla Kościoła; - charakteryzuje liberalizm jako ideologię państwa narodowego; - opisuje zmiany społeczne w XIX wieku; - ocenia konsekwencje tych zmian dla społeczeństwa i religii; - uzasadnia pozorną sprzeczność wiary - ocenia pod względem moralnym wybrane wynalazki XX wieku; - dokonuje ukierunkowanej interpretacji tekstu poetyckiego (M. Czuku, <i>Sonet III</i>); - wie, kim był bł. Fryderyk Ozanam; - ocenia epokę saską; - porównuje czasy saskie 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcia: racjonalizm, deizm, ateizm, empiryzm; - charakteryzuje człowieka realizującego wartości chrześcijańskie; - wskazuje na korzenie godności człowieka; - charakteryzuje wybrane zgromadzenie zakonne powstałe w XIX wieku; - wyjaśnia pojęcia: sekularyzacja, laicyzacja; - omawia powody zwołania Soboru Watykańskiego I; - zna podstawowe postanowienia Soboru Watykańskiego I dotyczące wiary oraz prymatu i nieomyślności papieża; - wymienia idee oświeceniowe, które stały się przyczyną odrzucenia wiary w Boga; - wyjaśnia pojęcie „nauka społeczna Kościoła”; - interpretuje scenę Sądu 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje moralność oparta na Ewangelii z moralnością oparta na naturalnych odczuciach; - podejmuje refleksję nad ideałem współczesnego świętego; - zabiera głos w dyskusji nad racjonalnością wiary; - podaje argumenty, dlaczego sama wiara w postępowanie jest naiwnością; - stosuje kryteria oceny moralności czynu w dyskusji; - rozważa kwestię odpowiedzialności za „grzech społeczny”; - rozważa związek wolności narodu z życiem zgodnym z Ewangelią.

z czasami oświecenia
katolickiego.

Ostatecznego;

- ocenia współczesne
inicjatywy społeczne dla
dobra innych
(szczególnie „Dzieło
Nowego Tysiąclecia”);

- wie, kim był bł.

o. Rafał Chyliński.

Rozdział VIII

Przyjdź królestwo Twoje – Szczęśliwi, którzy uwierzyli

Ocena	Ocena	Ocena	Ocena
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna Ewangelię o bogatym młodzieńcu; - umie powiązać drugie błogosławieństwo z problemem cierpienia na świecie; - odpowiada na pytanie, dlaczego Jezus przyjął cierpienie; umie powiązać trzecie błogosławieństwo z problemem agresji na świecie; - umie powiązać czwarte błogosławieństwo z problemem niesprawiedliwości na świecie; - zna przypowieść o robotnikach w winnicy; - umie powiązać piąte błogosławieństwo z problemem nienawiści na świecie; - rozumie miłosierdzie w dwóch obszarach: przebaczenia i uczynków miłosierdzia wobec potrzebujących - operuje określeniem „obłuda”, rozumie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, o czym mówił Jezus w Kazaniu na Górze; - wie, na czym polega ewangeliczny ideał ubóstwa; - interpretuje błogosławieństwa ewangeliczne, podając przykłady z życia; - zna źródło cytatu: „zło dobrem zwyciężaj”; - opowiada o życiu bł. Jerzego Popiełuszki i podaje go jako przykład ewangelicznego „Nikomu złem za zło nie odpłacajcie”; - opowiada o spotkaniu Jana Pawła II z Ali Agcą; - wymienia aspekty czystości: czystość serca, ciała, wiary; - wie, kim był św. Jan Bosko; - wie, na czym polega ewangeliczny pokój; - rozumie utwór ks. T. Fedorowicza o błogosławieństwach; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje postawę bogatego młodzieńca; - wyjaśnia, na czym polega ewangeliczny ideał ubóstwa; - wyjaśnia, na czym polega ewangeliczna odwaga; - wymienia rodzaje smutku (zgodnie z tekstem „Cierpienie i szczęście”); - argumentuje, że cichość i łagodność ma moc przemiany świata; - rozumie istotę ludzkiej i Bożej sprawiedliwości; - charakteryzuje postawę ewangelicznie sprawiedliwych; - wyjaśnia, na czym polega ewangeliczne miłosierdzie; - podaje przykłady osób, które postąpiły miłosiernie; - podaje przykłady z Ewangelii miłosierdzia okazanego przez Jezusa; - podaje przykłady 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmuje dyskusję na temat istoty i sensu cierpienia; - ocenia współczesną cywilizację pod względem przemocy i walki z przemocą; - interpretuje przypowieść o robotnikach w winnicy w świetle czwartego błogosławieństwa; - wskazuje na współczesne przykłady ewangelicznego miłosierdzia; - wyjaśnia związek między czystością, wolnością i wiernością; - podaje przykłady, jak może przeciwstawić się masowej kulturze propagującej konsumpcjonizm zmysłowy i erotyczny; - opisuje związek między ewangelicznym pokojem a Eucharystią; - interpretuje utwór ks. T. Fedorowicza o błogosławieństwach,

obłudę jako grzech; - umie powiązać szóste błogosławieństwo z problemem zakłamania i fałszu na świecie; - widzi związek między nieuporządkowanym dążeniem do przyjemności a brakiem czystości; - umie powiązać siódme błogosławieństwo z problemem wojny i agresji na świecie; - umie powiązać ósme błogosławieństwo z problemem wierności ideałom życiowym na świecie; - wie, że chrześcijanie współcześnie są prześladowani; - zna tekst Ośmiu Błogosławieństw.	- rozumie koncepcję szczęścia sformułowaną w Ośmiu Błogosławieństwach.	czystości serca, ciała i wiary; - wskazuje środki artystyczne, które posłużyły malarzowi do oddania czystości Matki Bożej; - rozumie mechanizm eskalacji przemocy („piekielny krąg”); - opowiada o św. Janie Bosko; - określa aktualność słów o prześladowaniu chrześcijan z <i>Listu do Rzymian</i>; - podaje konkretne przykłady prześladowania chrześcijan dzisiaj.	- interpretuje ósme błogosławieństwo w kontekście pierwszych siedmiu.

Rozdział IX

Święć się imię Twoje – Rok liturgiczny

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
- mówi, kim są aniołowie;	- przywołuje biblijne sytuacje, w których uczestniczą aniołowie;	- podaje w porządku chronologicznym podstawowe informacje dotyczące kultu aniołów,	- tworzy antologię poezji polskiej o aniołach;
- opisuje wyobrażenia Anioła Stróża;	- analizuje artystyczne wizerunki aniołów;	- rozważa rolę aniołów w świetle wiary chrześcijańskiej;	- przygotowuje rozważania do wybranej części różańca;
- wie, jak modlić się na różańcu;	- rozumie znaczenie perspektywy Matki w modlitwie różańcowej;	- rozumie miejsce modlitwy różańcowej w życiu chrześcijanina;	- zabiera głos w dyskusji na temat różańca na lusterku kierowcy jako znaku wiary lub amuletu;
- zna części i tajemnice różańca,	- interpretuje malarskie przedstawienia Matki Bożej w kontekście modlitwy różańcowej;	- wymienia różne sposoby modlitwy różańcowej;	- proponuje alternatywne do Halloween działania samorządu uczniowskiego;
- wskazuje tajemnice różańca powiązane z Duchem Świętym;	- charakteryzuje istotę chrześcijańskiego kultu świętych w kontekście mody na Halloween;	- charakteryzuje nabożeństwo fatimskie;	- podejmuje dyskusję na temat cmentarza jako „miejsca nadziei”;
- wskazuje daty najważniejszych świąt i uroczystości roku liturgicznego;	- podejmuje refleksję na znakiem wiary - krzyżem w kontekście wiadomości o królowaniu Chrystusa;	- omawia teologiczny sens obchodów ku czci świętych;	- zna historię Uroczystości Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata;
- rozumie, czym jest Kościół: pielgrzymujący, oczyszczający się i niebiański;	- interpretuje dialog Piłata z Jezusem;	- porównuje chrześcijański kult świętych z Halloween, wyciąga wnioski z tego porównania;	- wyjaśnia paradoks królewskiej godności Jezusa Chrystusa;
- wyjaśnia, dlaczego Dzień Zaduszny nie jest dniem smutnym;	- przywołuje dosłowne znaczenie fragmentu Pieśni nad Pieśniami;	- wymienia formy chrześcijańskiej troski o zmarłych;	- interpretuje fragment Pieśni nad Pieśniami w kontekście adwentu;
- wyjaśnia różnicę między władzą Chrystusa a władzą ludzką;	- interpretuje czytania liturgiczne na uroczystość Narodzenia Pańskiego (Rodowód Jezusa);	interpretuje sens konkretnej lokalizacji uroczystości Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata w roku	- rozumie zależność między chrześcijańska nadzieją a postulatem aktywnego działania;
-charakteryzuje specyfikę adwentu jako okresu liturgicznego;			
- wymienia i omawia			

<p>znaczenie zwyczajów adwentowych;</p> <p>- wskazuje zagrożenia autentycznego przeżywania świąt Bożego Narodzenia;</p> <p>- opowiada o narodzeniu Jezusa;</p> <p>- zna tradycję szopek bożonarodzeniowych;</p> <p>- wyjaśni specyfikę Wielkiego Postu;</p> <p>- wylicza różne motywacje postu i wskazuje motywację religijną;</p> <p>- zna przebieg liturgii w Wielkim Tygodniu;</p> <p>- podaje egzystencjalne przykłady przekraczania samego siebie;</p> <p>- rozumie pojęcie miłosierdzia Bożego;</p> <p>- rozpoznanie wizerunek Chrystusa Miłosiernego;</p> <p>- rozumie fragmenty NT dotyczące wniebowstąpienia;</p> <p>- wymienia dary i owoce Ducha Świętego;</p> <p>- wymienia różne wyobrażenia Ducha Świętego;</p> <p>- wymienia formy kultu Serca Jezusa.</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie wyrazu „Słowo” w Ewangelii według św. Jana;</p> <p>- rozumie różnicę między nawróceniem a poprawą;</p> <p>- rozumie znaczenie świętowania w okresie wielkanocnym;</p> <p>- interpretuje trzecie przykazanie kościelne;</p> <p>- podaje przykłady miłosierdzia Bożego;</p> <p>- opowiada o św. Faustynie Kowalskiej;</p> <p>- interpretuje nowotestamentowy opis wniebowstąpienia w świetle starożytnej koncepcji budowy wszechświata;</p> <p>- rozumie znaczenie słowa „charyzmat”;</p> <p>- zna historię uroczystości Bożego Ciała;</p> <p>- opowiada o św. Małgorzacie Marii Alacoque.</p>	<p>liturgicznym;</p> <p>- wyjaśnia, na czym polega królowanie Chrystusa;</p> <p>- rozumie znaczenie słowa „paruzja”;</p> <p>- zna znaczenie słowa <i>Maranatha</i>;</p> <p>- podejmuje refleksję nad istotą chrześcijańskiego rozumienia nadziei;</p> <p>- wyjaśnia podwójne znaczenie sformułowania: „Daję wam Słowo”;</p> <p>- projektuje żłóbek bożonarodzeniowy nawiązujący do życia klasy, szkoły, rodziny;</p> <p>- wyjaśnia, w jaki sposób post sprzyja rozwojowi człowieka;</p> <p>- rozumie nawrócenie jako proces życiowy i pojedynczy akt;</p> <p>- czyta fragmenty Pisma Świętego opisujące wydarzenia, których pamiątką są kolejne dni Triduum Paschalnego;</p> <p>- wyjaśnia sens okresu wielkanocnego;</p> <p>- wymienia oktawy świąt;</p> <p>- interpretuje fragmenty <i>Dzienniczka</i> św. Faustyny Kowalskiej;</p> <p>- interpretuje fragmenty</p>	<p>- wskazuje w Biblii kilka tekstów mówiących o doświadczeniu nadziei;</p> <p>- podejmuje dyskusje na temat przeciwstawienia się współczesnej kulturze konsumpcyjnej;</p> <p>- charakteryzuje znaczenie Wielkiego Postu, powołując się na biblijne dzieje zbawienia;</p> <p>- definiuje: poprawę oraz nawrócenie i porównuje je ze sobą;</p> <p>- wyjaśnia, na czym polega paradoks Ewangelii;</p> <p>- zabiera głos w dyskusji na temat tytułu książki <i>Śmierć? Każdemu polecam!</i>;</p> <p>- zabiera głos w dyskusji na temat potrzeby orędzia Bożego miłosierdzia we współczesnym świecie;</p> <p>- wskazuje opowiadania biblijne, których treść jest pozornie sprzeczna z naukami przyrodniczymi;</p> <p>- porównuje Pięćdziesiątnicę z wydarzeniem na Synaju;</p> <p>- opiniuje wypowiedź o Duchu Świętym (krytycznie odnosi się do wypowiedzi), formułuje swoje przykłady;</p>
---	--	---	--

NT dotyczące
wniebowstąpienia;

- charakteryzuje
poszczególne dary
Ducha Świętego;

- wyjaśnia różnicę
między uzdolnieniem
a charyzmatem;

- wiąże Boże Ciało ze
świętem Eucharystii;

- zapoznaje się
z obietnicami danymi
przez Chrystusa św.
Małgorzacie Marii.

- zabiera głos
w dyskusji nad potrzebą
demonstracji wiary
(procesja) we
współczesnym świecie;

- uzasadnia, że kult Serca
Jezusa ma uzasadnienie
w Piśmie Świętym.